

UNG i INKLUDERING

i Kongsvingerregionen

Et forsknings-, utviklings- og innovasjonsprosjekt i Kongsvingerregionen

Prosjektleder – **Marianne Grøndahl Pedersen**

marianne.grondahl.pedersen@nav.no telefon 91150937

Prosjektmedarbeider – **Lisbeth Haveråen- Brattås** Lisbeth.Haveraen-Brattas@nav.no

Prosjektmedarbeider – **Outi Jousenkyla** Outi.Jousenkyla@nav.no

Prosjektressurs NAV Innlandet – **Vladislav Meshvez**

Vladislav.Meshvez@nav.no

Prosjektressurs i samarbeidet med NAV og HiNN - **Ingjerd Thon Hagaseth**

Ingjerd.Thon.Hagaseth@nav.no

Forskningsansvarlig HiNN - **Mette Sønderkov**

mette.sonderskov@inn.no

Positive Deviance (PD) støtte: Lars Thuesen Lars.thuesen@win-org.eu

Mads Fly-Hansen mads@fly-hansen.com

Presentasjon

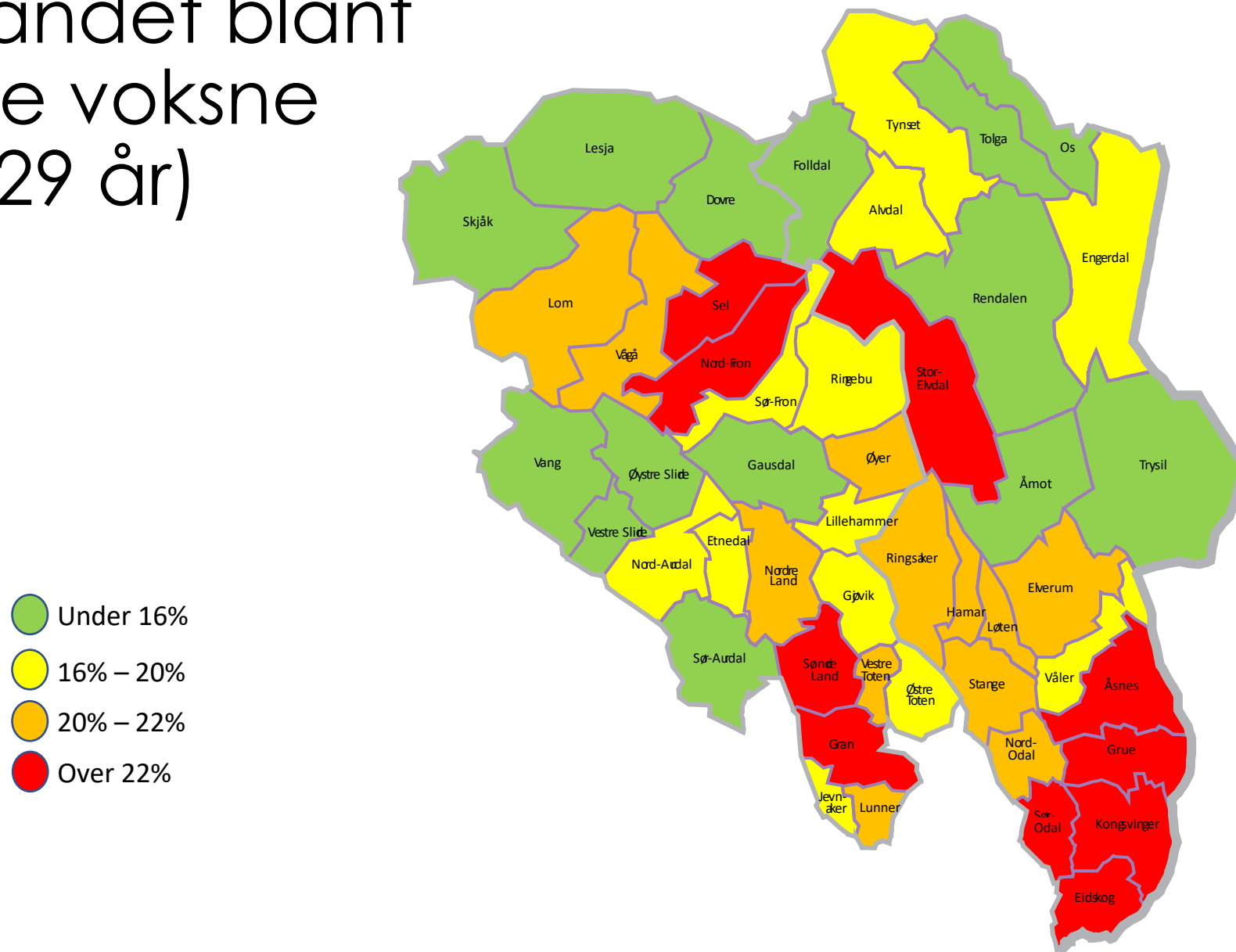
Roller i prosjektet Ung Inkludering

- **Prosjekteier:** Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue og Åsnes
- **Styringsgruppe :** NAV/kommunene, HiNN, statsforvalteren, fylkeskommunen, AV-Dir
- **Prosjektansvarlig:** Jørn André Stenseth (leder i NAV Kongsvinger)
- **Arbeidsgruppen: Prosjektleder:** Marianne Grøndahl Pedersen
- **Prosjektmedarbeidere:** Lisbeth Haveråen-Brattås og Outi Jousenkylä (ansatt i NAV/kommune)
- **Kopling NAV-HiNN:** Ingjerd Thon Hagaseth
- **NAV Innlandet:** Vladislav Meshvez
- **Forskningsansvarlig HiNN:** Mette Sønderskov (skal studere bruken av PD som innovasjonstilnærming vha. følgeforskning + koordinere eventuelle andre forskere)
- **Andre:** FoU-gruppen Unge og utenforskap v/ HiNN, PD-støtte: Lars Thuesen/Mads Fly Hansen

Utenforskap i Innlandet blant unge voksne (20-29 år)

UNG i INKLUDERING
i Kongsvingerregionen

24% er
snittet i
Kongsvinger
regionen

Prosjektets hovedmål

- **Forebygge og forhindre** ungt utenforskap (og få flere unge utføre tilbake i jobb)
- **Kartlegge, utforske og lete etter løsninger** blant de unge selv og andre aktører
- **Skaffe innsikt og identifisere** positive avvik
- Bruke positive avvik til **videreutvikling og spredning av løsninger** som virker

Et viktig prinsipp i PD-tilnærmingen

- ***Hvis det handler om meg, så ikke uten meg***
- **Problemstilling i Ung inkludering (ikke forskningsdelen):**
  - *Finnes det positiv avvikende atferd blant ungdommer i utsatte eller sårbare livssituasjoner, og hvordan kan disse bidra med nye løsninger som kan brukes i innsatsen for å redusere ungt utenforskap?*

I alle grupper, team og organisasjoner er det individer, som praktiserer en suksessrik adferd på tross av, at de har de samme begrensninger og ressurser som deres likestilte

Et lite tilbakeblikk

Informasjons og dialogmøter

120 deltakere

Innsiktsarbeid

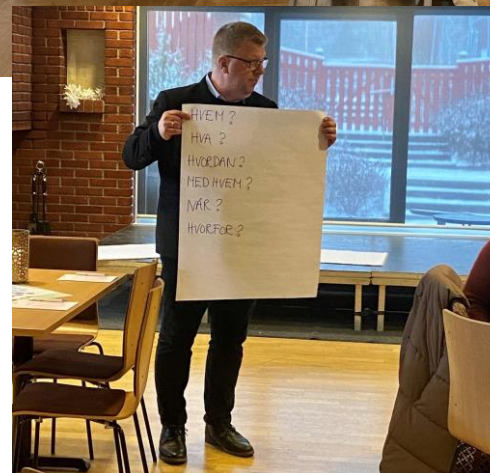
42 individuelle samtaler/møter både aktører og unge.

Presentasjoner

Arbeids- og sosialkomiteen, formannsskap i kommunene, NAV ledere, ungdomsrådet, samling med bedrifter i 7 sterke, utdanningsforbundet

Work shops

nærmere 100 deltakere

Første fysiske workshop ble gjennomført i april

- 100 deltakere fordelt på 4 workshops
- Lærte mer om å bruke PD-metoden praktisk
- Alle valgte ett område de ville arbeide med

Møter med mening

TIPS OSS! 62 88 25 00

Har du lokale tips eller ideer om nyhetssaker vi bør gripe fatt i, send en e-post til tips@glomdalen.no. Du kan også kontakte Glåmdalen-redaksjonen på telefon **62 88 25 00**. De ferskeste nyhetene finner du på glomdalen.no

Også denne gangen ville kontrollørene først og fremst se nærmere på tunge kjøretøy.
23 tunge kjøretøy passerte kontroll-

■ En fører fra Kirgisistan fikk ikke kjøre videre på grunn av manglende førerattest.
■ En semitrailer fra Estland fikk bruks-

koner i gebyr på grunn av overløst biltilhenger.

i hennes egen bolig; til tross for var ute av stand til å motsette handlingen. Mannens advokat kommenterte saken.

40 prosent av alle voksne er i utenforskap:

- Vi vil lære av suksesshistoriene

GLÅMDAL: I stedet for å dykke ned i hvorfor 40 prosent av de voksne i yrkesaktiv alder i regionen står utenfor jobb eller utdanning, skal fokus settes snus på: - Nå vil vi lære av de vellykkede historiene. Fortell oss om de som greide å komme seg tilbake i fellesskapet igjen!

PER HÅKON PETERSEN
php@glomdalen.no

Hovedproblemet er velkjent: Allfor mange voksne mennesker i Kongsvinger-regionen er verken i utdanning eller i arbeid. De står på siden av samfunnet, og befinner seg i det mange kaller utenforskap.

Ofte dreier det seg om mennesker som har hatt utfordringer i oppveksten eller i levekår rent generelt.

Tallene er skremmende: Nærmere 40 prosent av folk i yrkesaktiv alder i kommunene Åsnes, Grue, Eidskog, Kongsvinger, Nord- og Sør-Odal tilhører denne gruppen. Det er nesten dobbelt så mange som landsgjennomsnittet, som er 22 prosent. Andelen i Innlandet ligger midt mellom, på rundt 30 prosent.

Samarbeidsprosjekt

«Ung inkludering» er et nytt samarbeidsprosjekt i Kongsvinger-regionen med NAV i spissen hvor lokale aktører inviteres inn for å fortelle om sine erfaringer, og med et særlig ønske om å få fram suksesshistoriene.

Andelen unge uføre under 35 år er 3,2 prosent på landsbasis. Men i Kongsvinger-regionen er

inntekter for å bevare velferdsstaten, sier de som sitter i den lokale prosjektgruppa.

Merker entusiasme

Prosjektleder Marianne Grøndahl Pedersen møter oss sammen med prosjektmedarbeiderne Lisbeth Haveråen-Brattås, Vlad Meshvez og Outi Jousenkylä, og de har et treårs-perspektiv på oppgaven sin.

Nylig har de hatt flere «workshop'er» med offentlig ansatte i de seks kommunene - mange av dem arbeider i skoler, barnehager, i helsevesenet, i NAV, med fritidsaktiviteter for barn og unge, eventuelt er endel av pedagogiske hjelpeapparatet eller ungdomspsykiatrien.

- Vi er fortsatt i starten av prosjektet, men merker stor entusiasme. Alle ser det åpenbare problemet, men med en helt unik innfallsvinkel er det ikke bare enkelt å finne fellesnevne-re i hvordan vi skal møte dem det gjelder, forteller de.

- Hva vet vi om årsakene?

- Mye, men temaet er sårbart og uhyre sammensatt. Problemet ser ut til å gå litt i arv, i tillegg ser vi en sammenheng koblet mot foreldres utdanningsnivå og å vokse opp i lavinntektsfamilier. For mange virker det som at når de føler at de har havnet i en ond sirkel, er det nesten ikke mulig å komme seg ut av den på egen hånd.

Finne «positive avvik»

I stedet for å studere årsakene til de dystre tallene skal prosjektet i stedet bruke en langt mer lystig vinkling: Metodikken som skal gi framgang er å finne suksesshistoriene - de «positive avvikene». På engelsk kalles begrepet «positive deviance». Hva skjedde i den enkelte historien, og hva kan man lære av det? Er det overførbart til andre lignende situa-

UNG INKLUDERING

■ Prosjektet «Ung Inkludering» er et utviklings- og innovasjonsprosjekt som skal finne løsninger på problemet med at en allfor stor andel unge mellom 18 og 35 år vesken er i jobb eller under utdanning.

■ Prosjektet er et samarbeid mellom kommunene Nord- og Sør-Odal, Kongsvinger, Eidskog, Grue og Åsnes, NAV, Statsforvalteren, Innlandet fylkeskommune og Høgskolen i Innlandet, HINN.

■ Prosjektet varer til utgangen av 2023 med følgeforskning fra HINN.

Dette er hovedmålet for prosjektet «Ung inkludering»:

- Forebygge og forhindre ung utenforskap - og få flere unge uføre tilbake i jobb.
- Kartlegge, utforske og lete etter løsninger blant de unge selv og andre aktører.
- Skaffe innsikt, og identifisere positive avvik.
- Bruke positive avvik til videreutvikling og spredning av løsninger som virker.

Her er tre foreløpige sentrale fokusområder for prosjektet:

- Forebygging/tidlig innsats i ung alder.
- Bedre samhandling for hjelpeapparatene innenfor rus og psykiske lidelser.
- Se nærmere på de kritiske overgangsperiodene i utdanningsløpene og behandlingsløpene.

VIKTIG PROSJEKT: Disse fire er endel av prosjektet «Ung inkludering», som skal bidra til at flere i arbeidsdyktig alder kommer seg ut av et passivt utenforskap. Fra venstre Lisbeth Haveråen-Brattås, Vlad Meshvez, Marianne Grøndahl Pedersen og Outi Jousenkylä.

Vi er i en prosess med å få snakke den spesielle personen. Hvordan gjennom egen motivasjon

de helt eller delvis kan ta opp fokus over mange år. Hvorfor ningene kan vi bli flinkere til å

Ransaking førte til at politiet beslagla datauts

ÅSNES: Politiet har hatt en aksjon mot en privattadresse, og har reist derfra med datautstyr de ønsker å undersøke videre.

KENNETH MELLEME
kenneth.mellem@glomdalen.no

Leder for politiet i Solør, Mathis Briskerud, bekrefter at politiet har vært på en privattadresse i Åsnes og foretatt en ransaking. Dette skjedde i forrige uke.

- Hva har dere beslaglagt, og hvor mye?

- Vi har beslaglagt noe datautstyr. Hvor mye kommer jeg ikke til å kommentere. Jeg kan bare bekrefte at vi har hatt en politiaksjon. Jeg kan ikke kommentere en straffesak som er under etterforskning, eller hva det er vi ser etter, sier Mathis Briskerud.

- Det har vært en større aksjon mot pedofilinger andre steder i landet, har denne aksjonen en link til dette i Åsnes?

- Det stemmer at politiet

har hatt en større aksjon i landet/Østlandet, r har ikke foregreint ransakingen og beslaggjort. Det er heller i ligat vi er ute og gjør i distriktet, uter teller om dette hver Briskerud.

- Dersom det ickl menheng mellom kene, hvordan k over denne?

- Det kan jeg ikke tere, sier Briskerud.

- Er det foretatt ger?

- Nei, det er det avhor. Nå skal vi g beslaget og håndte saken ut ifra hva vi: Og vi bruker ordet når vi er på slike opp ikke rassa. Det hø til. Men jeg er klar ble observert da vi g ne ransakingen, så i bare bekrefte, sier B

Det skal bo en yn på adressen som ak rettet mot.

Brann i bygning ga kraftig røykutvikl

NES: Like før klokka 12.30 onsdag kom meldingen om brann i en bygning på Årnes.

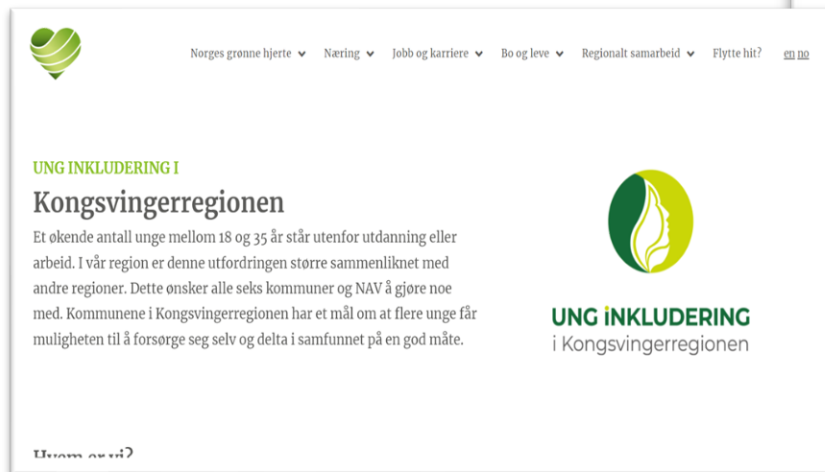
CHRISTER SPABERG
christer.spaberg@arb.no

Like over klokka 12.30 var brannvesenet på plass ved bygningen i Seterstøvegen på Årnes.

- Det er meldt om kraftig røykutvikling, så vi går i gang med røykdykkere akkurat nå. Det er egentlig den informa-

Kongsvingerregionen.no - nyhetsbrev

Norges grønne hjerte ▾ Næring ▾ Jobb og karriere ▾ Bo og leve ▾ Regionalt samarbeid ▾ Flytte hit? [en no](#)

UNG INKLUDERING I
Kongsvingerregionen

Et økende antall unge mellom 18 og 35 år står utenfor utdanning eller arbeid. I vår region er denne utfordringen større sammenliknet med andre regioner. Dette ønsker alle seks kommuner og NAV å gjøre noe med. Kommunene i Kongsvingerregionen har et mål om at flere unge får muligheten til å forsørge seg selv og delta i samfunnet på en god måte.

UNG INKLUDERING
i Kongsvingerregionen

Utsatt av en??

UNG INKLUDERING
i Kongsvingerregionen

NYHETSBREV – APRIL 2022
Vi leter etter gode løsninger blant de unge og aktører – Tidlige erfaringer fra de første workshopene forteller oss at det er et stort potensiale i Kongsvingerregionen.

Første uka i april møttes aktører på tvers av sektorer i prosjektet Ung Inkludering i Kongsvingerregionen. Ansatte fra barnevern, rus og psykisk helse, skole, barnehage og kultur møtte SLT – koordinatorene, bibliotek, frivillige, ungdomskontakter og mange flere for å snakke mer om hvordan vi jobber sammen med de unge i Kongsvingerregionen. Systemet er avhengig av enkeltpersoner. Hvordan finne løsninger der ikke alle bare hviler på åidsjelen? Spørsmålet var enkelt - hvor lykkes vi?

Det er de som har skoene på som best vet hvor de trykker. Hvis vi skal lykkes med å finne nye måter å jobbe på, trenger vi hjelp fra lokalsamfunnet. Det er de unge som best vet hvordan det er å være ung, og det er avgjørende å trekke vekslene på de unges erfaringer. Et viktig prinsipp er å hvis det handler om meg, så ikke uten meg. Samtidig er det de som jobber med og er rundt de unge som har den beste innsikten i hvordan man jobber i kommunene, hva som er utfordrende og hva som faktisk virker.

Slide fra en av workshopene som ble gjennomført i mars

I forkant av workshopene har prosjektet jobbet mye med å finne ut hvordan situasjonen er i kommunene i regionen. I dette innsiktsarbeidet har prosjektet snakket med flere unge. I tillegg har vi snakket med ulike aktører som jobber

UNG INKLUDERING
i Kongsvingerregionen

Nyhetsbrev Nr. 1 – mars 2022
Kort om prosjektet

Elaskog, Sør-Odal, Kongsvinger, Nord-Odal, Åsnes og Grue kommune erkjenner at vi må finne nye løsninger for å hindre utenforskap blant unge. Vi er veldig glade for å ha så mange med ulik fagkompetanse og erfaringer med i utviklingsarbeidet slik at vi i fellesskap kan finne de gode løsningene. Gjennom flere workshops skal vi se på hvordan vi kan komme frem til tverrfaglige gode løsninger som gjør at flere barn og unge blir inkludert, fullfører utdanning og får seg en jobb de kan trives med. Hva kan vi sammen gjøre for å løfte kvaliteten på tjenestene våre og samarbeide bedre?

Les mer om prosjektet her:
<https://kongsvingerregionen.no/losningene-finnes-lokalt/>

Hovedaktiviteter desember 2021-mars 2022

- Vi har startet opp innsiktsarbeidet ved å ha samtaler med både ungdommer og ansatte som jobber med barn og unge i de ulike kommunene. Vi har snakket om hvordan de ulike aktørene opplever utfordringene i sin arbeidshverdag, og hva de opplever at de lykkes med.
- Innholdet fra samtaler er blitt anonymisert og kategorisert i tre foreløpige hovedtemaer som vi skal arbeide videre med i workshops.
- Prosjektgruppen har utarbeidet en kommunikasjonsplan og kommunikasjonsstrategi.
- Laget hjemmeside på Kongsvingerregionen.no.
- Hatt flere presentasjoner og dialogmater for å fortelle om prosjektet.
- Vi har presentert prosjektet for stortings Arbeids og sosialkomite den 15.mars. Det var en nysgjerrig og engasjert gjeng som gjerne ville følge prosjektet videre.
- Jobbet med å innhente lokal statistikk som gir oss enda mer innsikt i utfordringsbildet.
- Prosjektet vil undersøke samarbeidet mellom de ulike aktørene i Kongsvingerregionen, og vil snarest gjennomføre en

Hva lykkes vi med ?

Faser i prosjektet

Fase 1

1

- Forprosjekt – fremskaffe kunnskapsgrunnlag ved hjelp av statistikk/tall og intervjuer med ulike aktører
- Statistikkgrunnlag
- Samtaler med personene som jobber med/og for de unge (aktørene)
- De unge
- Informasjons- og dialogmøter
- Workshops

Fase 2

2

- Gjøre «flip» – finne ut «Er det noen som lykkes på tross av»
- Beskrive og utarbeide metode og utprøving, identifisere de positive avvikene og løsningene som fungerer
- Flere workshops sammen med unge og de som jobber tett på.

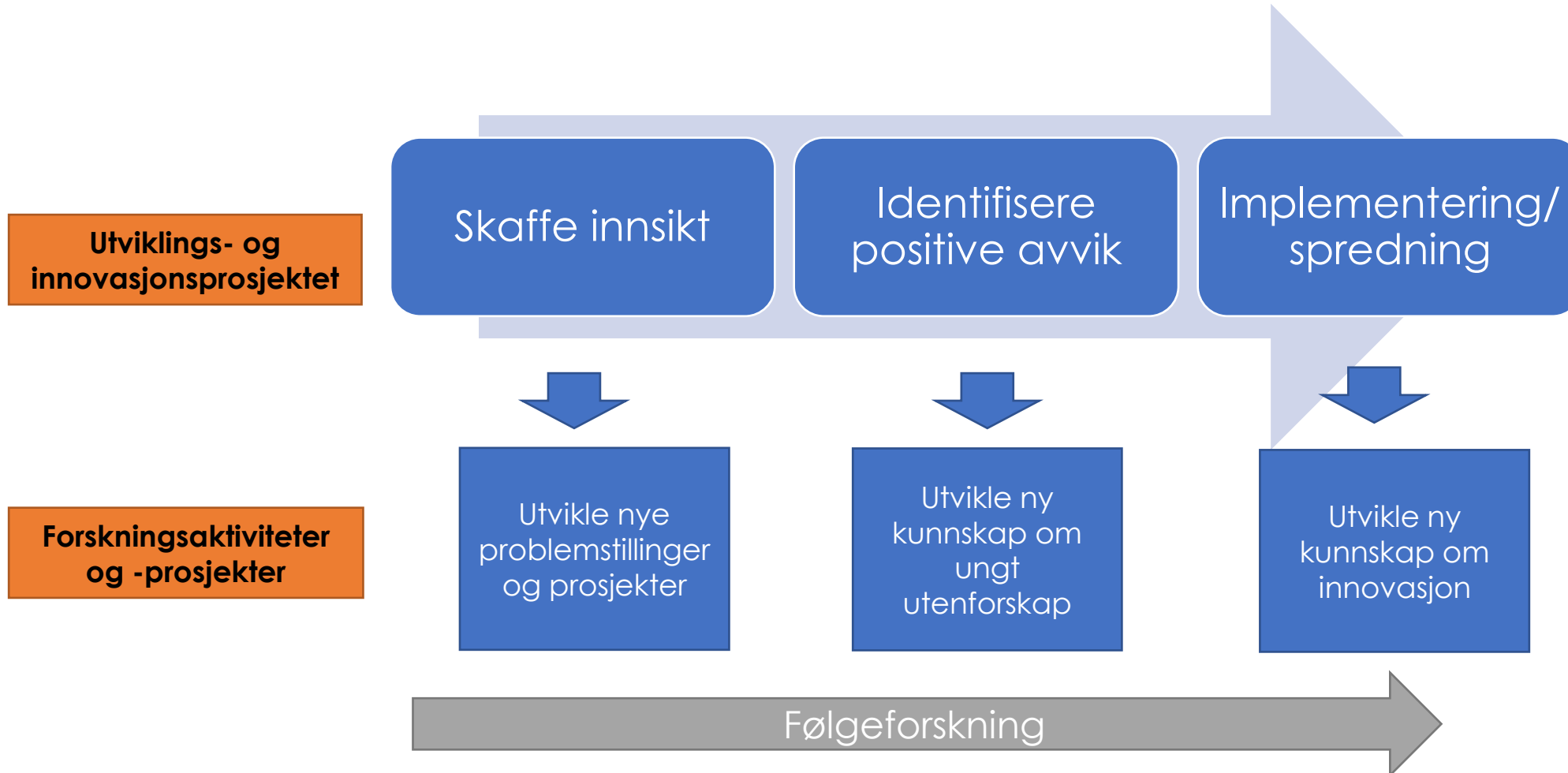
Fase 3

3

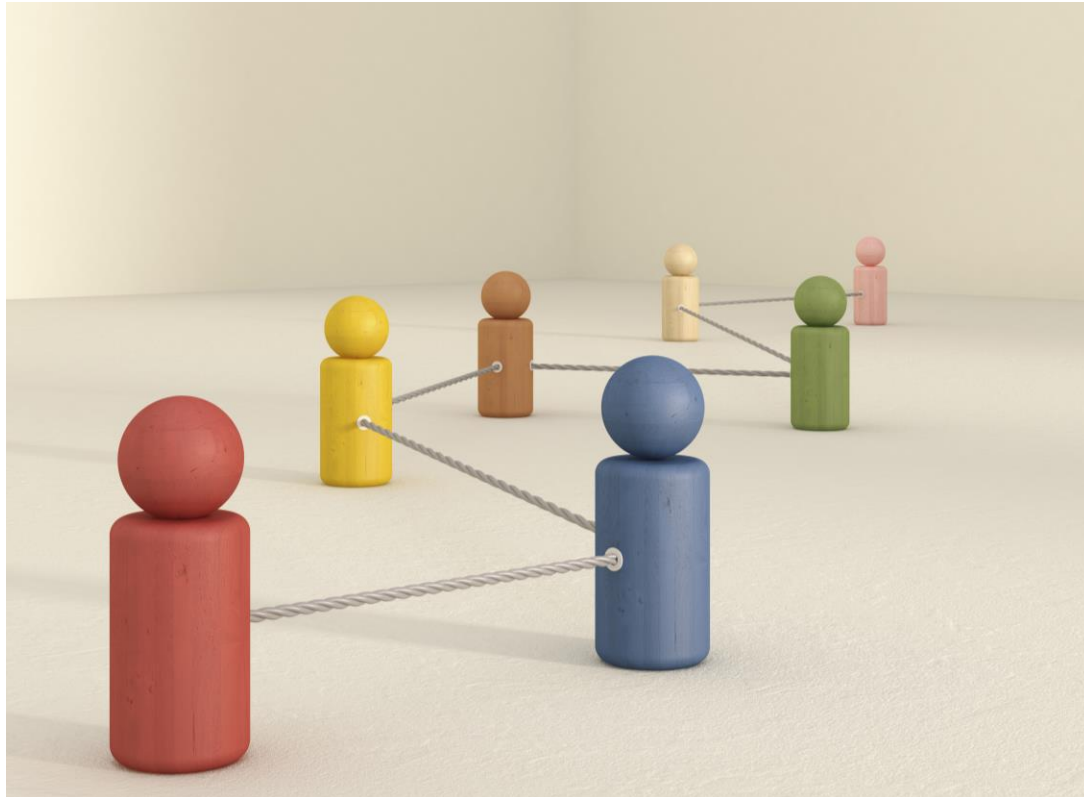
- Implementering og klargjøring for nye måter å jobbe på i samarbeid med involverte aktører

Sammenhengen mellom forskning, utvikling og innovasjon

Nettverksanalyse

Prosjektet gjennomfører en nettverksanalyse for Kongsvingerregionen.

Verdifull innsikt i eksisterende samarbeidsrelasjoner rundt barn og unge i regionen.

Works shops 30 og 31 mai

Hvem er påmeldt?

- Sør Odal 6 + 4 som jobber i både Nord-Sør Odal
- Nord Odal 4
- Åsnes 4
- Grue 8
- Kongsvinger 21
- Eidskog 7

Hvem mangler i særlig grad: Rus og psykisk helsetjenester, skolehelsepsykepleier, barnevern, SLT koordinatører

Takk for oppmerksomheten!
Vi vil gjerne dele mer senere og
følg gjerne med på oss

<https://kongsvingerregionen.no/losningene-finnes-lokalt/>

En liten film på tre minutter om
Positive Deviance tilnærmingen

<https://youtu.be/0ULZW0m5ukg>

UNG i INKLUDERING
i Kongsvingerregionen